

**A Kúria
mint másodfokú bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kf.VII.40.572/2021/6.

A tanács tagjai: Dr. Farkas Katalin
a tanács elnöke
Dr. Stumpf-Rádai Ágota
előadó bíró
Dr. Magyarfalvi Katalin
bíró

A felperes: felperes neve
(felperes címe)

A felperes képviselője: dr. Bori László Márk ügyvéd
(címe)

Az alperes: Nemzeti Adó- és Vámhivatal
(alperes címe)

Az alperes képviselője: dr. Veres Melinda kamarai jogtanácsos

A per tárgya: kinevezési okmány hatályon kívül helyezése

A fellebbezést benyújtó fél: felperes

A fellebbezéssel érintett határozat:

Miskolci Törvényszék 103.K.700.186/2021/28.

Rendelkező rész

A Kúria a Miskolci Törvényszék 103.K.700.186/2021/28. számú ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 150.000 (százötvenezer) forint perköltséget.

A le nem rótt 759.370 (hétszázötvenkilencezer-háromszázhetven) forint fellebbezési eljárási illeték a magyar állam terhéen marad.

Az ítélet ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

Indokolás

Tényállás

[1] A felperes az alperes ... (NAV ...1) állományában főnyomozó munkakörben teljesített szolgálatot pénzügyőr százados rendfokozatban. A 2020. december 14. napján benyújtott egyoldalú nyilatkozatában kérte, hogy az alperes a hivatásos szolgálati jogviszonyát felmentéssel szüntesse meg a 2020. december 31-én hatályos rendelkezések szerinti átszervezésre tekintettel, mert a pénzügyi státuszú adó- és vámhatósági szolgálati jogviszonyváltásba nem egyezik bele. Előadta, hogy a 2021. január 1-jei hatállyal beálló módosítások következtében az általa betöltött beosztás megszűnik, ami teljes jogviszonyváltással jár. A két jogviszony között fennálló lényeges eltérések miatt a NAV-nál 2020. december 31-ét követően részére felajánlható bármely munkakört nem fogadja el, mert azok közül egyik sem tölthető be hivatásos szolgálati jogviszonyban. A felmentési időre a szolgálati kötelezettségei alóli mentesítését kérte, továbbá nyilatkozott arról, hogy amennyiben a Nemzeti Adó- és Vámhivatal személyi állományának jogállásáról szóló 2020. évi CXXX. törvény (NAV Szj.) nem lép hatályba és munkakörét 2020. december 31-ét követően továbbra is hivatásos szolgálati jogviszonyban tudja ellátni, akkor nyilatkozatát visszavonja. A 2020. december 17-én tartott személyes meghallgatáson az alperes tájékoztatta a felperest arról, hogy helytelenül értelmezi a jogszabályt, beosztása nem szűnt meg és kérelmére a jogviszonya felmentéssel történő megszüntetéséről nem tud rendelkezni. Felhívták a felperes figyelmét, hogy 2021. január 1-je után szolgálati helyén jelenjen meg munkavégzés céljából, mert a NAV Szj. törvény szerint hivatásos szolgálati jogviszonya átalakul pénzügyőr státuszú jogviszonnyá. Az alperes 2020. december 21-én írásban ismét tájékoztatta a felperest a meghallgatáson elhangzottakról és felhívta a figyelmét arra, hogy amennyiben 2021. január 4-én munkavégzés céljából szolgálati helyén nem jelenik meg, távolléte igazolatlannak minősül és a szolgálati jogviszonyból eredő kötelezettség vétkes megszegése miatt fegyelmi eljárást kell indítani ellene. A felperes nyilatkozatait fenntartotta.

[2] A munkáltató 2020. december 31-én kelt értesítéssel tájékoztatta a felperest arról, hogy a hivatásos szolgálati jogviszonya 2021. január 1-jén hatályba lépő NAV Szj. törvény 2. §-a alapján adó- és vámhatósági szolgálati jogviszonnyá alakul át; 2021. január 1. napjától betöltött munkaköre nyomozó I., besorolási osztálya és kategóriája I/B, szervezeti egysége: NAV ...1, munkavégzési helye: cím1, munkáltatói jogkör gyakorlója: a NAV ...1 igazgatója; az értesítés előzetes tájékoztatás, nem minősül munkáltatói intézkedésnek, ellene jogorvoslatra nincs lehetőség; az alperes 2021. január 20-ig a jogviszony átalakulásáról szóló kinevezési okmányt állít ki.

[3] A felperes 2021. január 4-én (első munkanapján) munkahelyén munkavégzés céljából nem jelent meg, majd január 15-én szolgálati panaszt terjesztett elő.

[4] Az alperes 2021. január 20-án kézbesített kinevezési okmánnyal a felperest 2021. január 1-jén kinevezte a NAV ...1 ...2ára, nyomozó I. pénzügyőri munkakörbe, munkavégzési helye: cím2, rendfokozata: százados, besorolási osztálya és kategóriája: I/B azzal, hogy a munkaköri leírása 2021. december 31-ig átadásra kerül. A munkáltatói intézkedés tartalmazta

egyebek mellett azt is, hogy a munkáltatói intézkedés nem minősül a hivatásos szolgálati jogviszony egyoldalú módosításának, illetve átszervezésnek.

[5] Az alperes 2021. január 21-én tájékoztatta a felperest a fegyelmi eljárás elrendeléséről.

Felperes keresete és az alperes védírata

[6] A felperes keresetében a kinevezés hatályon kívül helyezését, illetve megsemmisítését, a fegyelmi eljárás megindításáról szóló intézkedés hatályon kívül helyezését és megsemmisítését, valamint a fegyelmi eljárás megszüntetését kérte. Kérte annak megállapítását, hogy a hivatásos szolgálati jogviszonya nem alakult át, illetve a hivatásos szolgálati jogviszonya nem szűnt meg, valamint azt, hogy a munkáltatója elmulasztott eleget tenni az átszervezés miatti felmentési kötelezettségének. Kérte az alperes kötelezését a felmentés jogkövetkezményeként 4 havi távolléti díj, 6 havi felmentési időre járó távolléti díj és 8 havi végkielégítés, valamint 12 havi távolléti díjnak megfelelő sérelemdíj megfizetésére.

[7] Előadta, hogy az alperesnek a Hszt. 2. § 5. pontjában szabályozott átszervezésre tekintettel – kérelmére – felmentéssel meg kellett volna szüntetnie hivatásos szolgálati jogviszonyát a 2020. december 31-én hatályos szabályok szerint. Az átszervezést az állománytáblázat módosítása támasztja alá. Az általa betöltött főnyomozó szolgálati beosztás (munkakör) 2021. január 1-jével megszűnt, amit kizárólag hivatásos szolgálati jogviszonyban álló személy (pénzügyőr) tölthetett be; a NAV Szj. törvény hatálybalépését követően annak 2. § (1) bekezdése ezt kizárja. A pénzügyőr „kifejezés” 2020. december 31-ig és azt követően mást jelent. A NAV Szj. törvény 249. § (4) bekezdése alapján egyoldalú jognyilatkozatára figyelemmel a hivatásos szolgálati jogviszonya nem alakult át adó- és vámhatósági szolgálati jogviszonnyá, a jogviszonyváltásba nem egyezett bele. A munkahelyén 2021-ben azért nem jelent meg, mert a munkaköre megszűnt és annak látszatát is kerülni kívánta, hogy ráutaló magatartással elfogadná vagy beleegyezne a jogviszonyváltásba. A Hszt. 80. § (1) bekezdés ag) pontja, (2) bekezdés d) pontja és 86. § (1) bekezdés 1-3. pontja alapján megvalósult átszervezésre tekintettel az alperes köteles lett volna felmentéssel megszüntetni a felperes jogviszonyát.

[8] A jogsérelem körében hivatkozott a felmentés esetére biztosított jogai csorbulására (felmentési időre járó illetmény, végkielégítés), valamint a jogszerűtlen kinevezése folytán az Alaptörvény XII. cikkébe foglalt munka és foglalkozás szabad megválasztásához fűződő joga megsértésére, és arra, hogy a munkáltató igazolatlan távollétnek minősített időre díjazást nem fizetett, ezzel anyagilag ellehetetlenítette. Az egyenlő bánásmód sérelmével összefüggésben arra hivatkozott, hogy az alperes elvonta a munkakör megszűnése esetén a Hszt. 86. § (1) bekezdés b) pontjában biztosított felmentéshez való jogát, ezáltal elesett a felmentési időre járó távolléti díjtól és végkielégítéstől is. Hátrányos megkülönböztetésre hivatkozott amiatt is, hogy az alperes 2021. január 1-jei hatállyal – más ugyanezen beosztású munkatársaitól eltérően – pénzügyőr státuszú adó- és vámhatósági jogviszonyba nevezte ki. Tisztviselőként megnyílt volna annak a lehetősége, hogy jogosultságot szerezzen végsősoron az átszervezés esetén történő felmentésre vonatkozó szabályok szerinti jogviszony megszüntetésére.

[9] Az alperes védíratában a kereset elutasítását kérte. Érvelése szerint a NAV Szj. törvény 249. § (1)-(2) bekezdése és a 253. § (1) bekezdése alapján 2021. január 1-jétől a felperes jogviszonya a törvény erejénél fogva átalakult, ami nem minősült sem a hivatásos szolgálati jogviszony egyoldalú módosításának, sem átszervezésnek. 2020. december 31-én

foglalkoztatott pénzügyőrök egy részének 2021. január 1. napjától pénzügyőri, másoknak tisztviselői munkakör került meghatározásra. Akinek pénzügyőri munkakört állapítottak meg a jogviszony átalakulását, valamint a munkakör besorolását és osztályát, illetve kategória megállapítását a jogszabály nem kötötte külön elfogadáshoz. A NAV Szj. törvény 253. § (2) bekezdése a felperes esetében nem volt alkalmazható figyelemmel arra, hogy pénzügyőri munkakör került a részére meghatározásra. A felperes 2020. december 14-i kérelme nem minősül a jogviszony megszüntetésére irányuló jognyilatkozatnak, a felperes kizárólag a szolgálati jogviszonyról való lemondásra lett volna jogosult, azonban a veszélyhelyzetre tekintettel erre nem volt lehetősége, de nem is állt szándékában lemondással megszüntetni a szolgálati jogviszonyát.

[10] Megalapozatlanul kérte felperes annak megállapítását, hogy az átszervezés miatt jogviszonyát meg kell szüntetni, mert a felmentésnek taxatív okai lehetnek, amely törvényi feltételek nem teljesültek, a felperes egyoldalú nyilatkozattal nem kényszeríthet ki jogszabályellenes alperesi intézkedést. A felperes – érvelésével szemben – nem a Hszt., hanem a Nemzeti Adó- és Vámhivatalról szóló 2010. évi CXXII. törvény (NAV tv.) hatálya alá tartozott, amely Hszt. a NAV tv. háttérjogszabálya.

[11] Önmagában abból, hogy változások vannak a munkaköri leírásban, nem következik, hogy a felperes munkaköre megszűnt. Munkavégzés hiányában a felperest távolléti díj nem illeti meg. A felperes nem jelölt meg olyan személyiségi jogát, amelyet az alperes megsértett, és jogszabályban megkövetelt védett tulajdonságát sem. Nem az alperes, hanem a NAV-nál rendszeresített pénzügyőri munkakörökről, a képesítési előírásokról, valamint a munkaköri pótlékról szóló 21/2020. (XII. 30.) PM rendelet (PMr.) 1. számú melléklete határozza meg a pénzügyőrök által betölthető munkaköröket; a felperes részére tisztviselő munkakör meghatározására nem volt jogszerű lehetőség. Az, hogy az alperes a PMr. rendelkezéseit betartotta, személyiségi jogot nem sérthet.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[12] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította és kötelezte az alperes javára 200.000 forint perköltség megfizetésére.

[13] Megállapította, hogy 2020 decemberében a munkáltató részéről eldöntött, meghirdetett, illetve előre jelzett átszervezés vagy a jogviszony egyoldalú módosítására vonatkozó bejelentés nem történt a foglalkoztatottak irányába. Az alperes arról tájékoztatta a foglalkoztatottakat, hogy 2021. január 1-jétől hatályba lépő jogszabályváltozás miatt jogviszonyváltás fog bekövetkezni a NAV Szj. törvény 253. § (1) bekezdése alapján, amely értelmében a jogviszonyok átalakulásával összefüggő munkáltatói intézkedés nem minősül a kinevezés, illetve a hivatásos szolgálati jogviszony egyoldalú módosításának, illetve átszervezésnek. Ezáltal a felperes jogviszonya átalakulásával kapcsolatos intézkedések sem minősültek átszervezésnek, a NAV Szj. törvény rendelkezései alakították át a felperes korábbi jogviszonyát. A jogviszonyváltással kapcsolatos munkáltatói intézkedések (tájékoztatás, kinevezési okirat) elkészítése jogszerű volt, a kinevezési okmány mindenben megfelelt a NAV Szj. törvény vonatkozó rendelkezéseinek, ezért a kinevezés hatályon kívül helyezésére, megsemmisítésére az elsőfokú bíróság nem látott lehetőséget.

[14] A felperes átszervezés miatti felmentésére irányuló kérelme azért megalapozatlan, mert a NAV Szj. törvény 249. § (1) bekezdés b) pontja határozta meg, hogy a NAV-nál 2020. december 31-én foglalkoztatott pénzügyőr hivatásos szolgálati jogviszony az új törvény

szerinti pénzügyőr státuszú szolgálati jogviszonnyá alakul át. A NAV tv. szabályai 2020. december 31-ig voltak irányadóak, amely visszautalt a Hszt.-re mint háttérjogszabályra. A hatályos NAV Szj. törvény nem hivatkozik ott Hszt.-re, mint háttérjogszabályra, az 2021. január 1. napjától a NAV valamennyi foglalkoztatottjára vonatkozó, valamennyi szabályt tartalmazza. Emiatt a felperes hivatásos szolgálati jogviszonya további fennállására vonatkozó nyilatkozata téves.

[15] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes 2020. december 14-én benyújtott kérelme egyoldalú jognyilatkozat, ami joghatás kiváltására nem alkalmas, mert az részéről nem minősül lemondásnak vagy azonnali hatályú lemondásnak, az alperes pedig nem élt felmentéssel vagy azonnali hatályú felmentéssel és a felek jogviszony megszüntetésére irányuló megállapodást (közös megegyezés) sem kötöttek. A jogviszony megszüntetésére vonatkozó egyoldalú jognyilatkozat nem volt, a felperes kérelmét a munkáltatónak nem kellett teljesítenie, mert a felmentés törvényi követelményei nem álltak fent. Az egyoldalú jognyilatkozat nem váltotta ki a NAV Szj. törvény 249. § (4) bekezdésében írt jogkövetkezményt, ennek hiányában a felperes hivatásos szolgálati jogviszonya 2021. január 1-jével a NAV Szj. törvény alapján átalakult. Az alperesnek nem volt felmentési kötelezettsége, mert a Hszt-ben meghatározott átszervezés, mint felmentési ok nem következett be. A törvényszék – jogszabályi rendelkezés hiányában – nem értett egyet azzal a felperesi állásponttal, hogy 2021. január 1-jét megelőzően a felek megállapodása vagy egyoldalú jognyilatkozat folytán a jogviszony 2021. január 1-jével automatikusan megszűnik; a jogviszony megszűnése bekövetkezhet 2021. január 1-jét követően is.

[16] A felperes tévesen értelmezte a NAV Szj. törvény 249. § (2) bekezdése és 250. § (2) bekezdése szerinti munkakör meghatározását, mert a munkáltatónak az ellátott feladatokat kellett vizsgálnia 2021. január 20-ig. Ezzel összefüggésben a PMr. határozta meg, hogy az egyes munkakörben foglalkoztatottak, milyen munkakört töltenek be 2021. január 1-jétől. A PMr. 1. számú melléklet hetedik sora szerint a felperes korábbi munkaköre alapján I. besorolási osztályú munkakört tölthetett be 2021. január 1-jétől. Felperes részére tisztviselő munkakört nem lehetett felajánlani, ezért alaptalanul hivatkozott arra, hogy a munkáltató hátrányosabb helyzetbe hozta a pénzügyőr munkakörbe helyezéssel.

[17] A fegyelmi eljárás elrendelésének jogszerűségét az elsőfokú bíróság nem vizsgálta.

[18] A sérelemdíjra irányuló kereset körében a felperes ugyan megjelölte a munka szabad megválasztásához való jogának sérelmét és az egyenlő bánásmód megsértését, azonban – az elsőfokú bíróság álláspontja szerint – a személyiségi jogsérelem megállapíthatóságához további feltételnek is teljesülnie kell. A munkáltató nem okozott jogsérelmet, és a felperes nem valószínűsítette, hogy rendelkezett olyan védett tulajdonsággal, amely az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXXV. törvény (Ebkty.) 8. § t) pontjában meghatározott az egyéb helyzet fogalmi körébe tartozik. Az egyenlő bánásmód követelményének megsértésével kapcsolatos munkaügyi perek egyes kérdéseiről szóló 4/2017. (XI. 28.) KMK vélemény 3. pontja alapján az egyéb helyzet, mint védett tulajdonság keretei távan nem értelmezhetőek. A felperesnek nem saját magatartása, illetve személyisége lényegi vonásához tartozó körülmény az, hogy az alperes 2021. január 1-jei hatállyal milyen munkakörbe sorolta. Nem tekinthető egyéb helyzetnek, ha a munkavállaló személyiségén kívüli körülményekre hivatkozik és nem Alaptörvénybe ütköző hátrányos megkülönböztetés az sem, ha a jogi szabályozás különböző tulajdonságokkal járó alanyi körre eltérő rendelkezéseket állapít meg. Senkinek nincs alanyi joga a különböző kedvezményekre (Mfv.III.10.705/2016/3.).

[19] A pervesztes felperest az elsőfokú bíróság a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (Kp.) 35. §-a alapján alkalmazandó a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 83. § (1) bekezdése és a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi

költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (IMr.) 4. § (1) bekezdés a) pontja és 3. § (1) és (6) bekezdése alapján kötelezte mérsékelt összegű 200.000 forint perköltség megfizetésére, figyelemmel arra, hogy alperes a védíraton kívül több beadványt terjesztett elő és a bíróság az ügyben egy tárgyalást tartott, amelyen az alperes megjelent.

A fellebbezés és fellebbezési ellenkérelem

[20] A felperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a kereseti kérelmének való helytadást, másodlagosan az elsőfokú perköltség összegének a leszállítását kérte a Kp.57. § (1)-(2) bekezdése, 62. § (1) bekezdése, 78. § (2) és (5) bekezdései, 85. §-a, 86. § (1) bekezdése, a Pp. 346. § (5) bekezdése, továbbá a NAV tv. 2020. december 31. napjáig hatályos 34/W § (4) bekezdése, és a NAV Szj. tv. 257. § (2) és (36) bekezdése bíróság általi megsértése miatt.

[21] A felperes fenntartotta álláspontját, hogy a bíróságnak a következő kérdésekben kell döntenie: Történt-e átszervezés 2020. december 31-ig hatályos szabályok szerint; a munkaköre megszűnt-e; jogviszonyváltás megvalósult-e; a NAV köteles-e felmentéssel megszünteti hivatásos szolgálati jogviszonyát; felmentési kötelezettség fennállása esetén a munkáltató ezt jogszabálysértő módon elmulasztotta-e és e mulasztás folytán jogosult-e távolléti díjra, szabadságra és egyéb juttatásokra; jogszerűen nevezték-e ki felperest új munkakörébe, ellenkező esetben sérült-e a személyiségi joga. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság a Kp. 85. § (1)-(2) bekezdéseibe ütközően nem a fenti jogkérdésekben foglalt állást. A felperes hivatkozott arra, hogy a NAV tv. 34/W § (4) bekezdésére alapítottnan terjesztette elő keresetét tekintettel arra, hogy a szolgálati panasz elbírálására irányuló eljárást a NAV Szj. törvény 257. § (36) bekezdése alapján a 2020. december 31-én hatályos rendelkezések szerint kellett lefolytatni, ezért a perindításra a 2020. december 31-én hatályos rendelkezések voltak az irányadók. Állította, hogy hivatásos szolgálati jogviszonyában érte a jogsérelem.

[22] Az elsőfokú bíróság jogszabálysértően a Kp. 78. § (2) bekezdés megsértésével állapította meg, hogy a munkáltató részéről 2020 decemberében előre eldöntött, meghirdetett átszervezés, illetve a jogviszony egyoldalú módosítására vonatkozó bejelentés nem történt annak ellenére, hogy az elsőfokú eljárásban a felperes csatolta a NAV vezetőjének a körlevelét a NAV rendészeti, jövedéki, valamint információtechnológiai tevékenységgel foglalkozó szakterületén elrendelt átszervezésről. Nem értékelte az elsőfokú bíróság, hogy a munkáltató a felperest arról tájékoztatta, hogy addigi szolgálatteljesítési helye a miskolci munkavégzési helyről az egri munkavégzési helyre változott. Jogszabálysértően állapította meg, hogy a NAV Szj. törvény tartalmazza a NAV valamennyi foglalkoztatottjára vonatkozó szabályokat, mert a Magyar Rendvédelmi Karra vonatkozó Hszt. 291-307. §-nak rendelkezései kiterjednek a NAV pénzügyőri státuszú foglalkoztatottjaira is. Nem értett egyet azzal a megállapítással sem, hogy a hivatásos jogviszonya megszűnt, mert a NAV Szj. törvény 257. § (2) bekezdése alapján annak hatálybalépésekor (2021. január 1.) a folyamatban lévő szolgálati jogviszony megszüntetése esetén a 2020. december 31-én hatályban lévő szabályokat kellett alkalmazni. Emiatt jogszabálysértően állapította meg azt is az elsőfokú bíróság, hogy a NAV Szj. törvény hatálybalépésével a felperesre a Hszt. már nem alkalmazható és jogviszonya átalakult, mert a NAV Szj. törvény hatálybalépésekor a felperesi jogviszony megszüntetésének (felmentésének) már folyamatban kellett lennie, ezért a 2020. december 31-én hatályos NAV törvényben és Hszt.-ben foglalt szabályok alkalmazásával kellett alperesnek a felperes jogviszonyát megszüntetnie.

[23] Az elsőfokú bíróság a Kp. 85. §-ának megsértésével elmulasztotta vizsgálni, hogy 2020. december 31-én hatályos szabályok (Hszt.) szerint megvalósult-e az átszervezés az alperesnél, ezért tévesen következtetett arra, hogy felperesnek a 2020. december 14-i kérelme nem alkalmas joghatás kiváltására. Az elsőfokú bíróságnak nem azt kellett vizsgálnia, hogy a felperes a NAV Szj. törvény 249. § (4) bekezdése alapján kérhette-e a felmentését, ugyanis a felperes nem erre a jogszabályra alapítottan, hanem a 2020. december 31-én hatályos Hszt. és NAV törvény rendelkezései alapján.

[24] Az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg, hogy az alperesnek nem volt felmentési kötelezettsége, e körben a kereseti kérelmében foglalt indokokat fenntartotta azzal, hogy azok vizsgálatát az elsőfokú bíróság jogszabálysértően mellőzte és tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a felperes jogviszonya átalakult.

[25] A felperes álláspontja szerint a munkaköre 2020. december 31-ét követően lényegesen megváltozott, amely a 2020. december 31-én hatályos és azt követően készült állománytáblázatok összehasonlításából, a munkaköri leírásokból, továbbá a szolgálatteljesítési hely változásából is következett; a korábbi pénzügyőr munkaköre a 2021. január 18-án kinevezésre kerülő pénzügyőr munkakörrel nem egyezett meg, ennek értékelését is elmulasztotta az elsőfokú bíróság. A Pp. 346. § (5) bekezdésének megsértésével az ítélet jogi indoklása nem tér ki arra, hogy az elsőfokú bíróság miért mellőzte a felperes e körben felajánlott bizonyítási indítványa teljesítését.

[26] A felperes érvelése szerint a munkakör 2021. január 1-jétől történő meghatározása során nem a korábbi munkaköri feladatokat kellett figyelembe venni, mert a NAV Szj. törvény 250. § (2) bekezdéshez fűzött miniszteri indokolás alapján a munkakör meghatározásánál a 2021. január 1-jét követően ellátandó feladatok az irányadóak. Hivatkozott két olyan munkatársára, akik a felperessel azonos munkakörben látták el a feladatukat 2020. december 31-éig, de 2021. január 1-jétől ténylegesen nem főnyomozói, hanem szakértői munkakörbe kerültek besorolásra. Nem a PM rendelet, hanem a NAV Szj. törvény 250. § (2) bekezdése határozza meg, hogy a foglalkoztatottnak milyen munkakört kell betölteni.

[27] A felperes nem tanúsított rosszhiszemű magatartást, együttműködési kötelezettségének eleget tett. Sérelmezte az elsőfokú bíróság ítélete [83] pontjában és a [89] és [90] pontjaiban foglalt megállapításokat is.

[28] A sérelemdíjjal kapcsolatos elsőfokú bírósági megállapításokat amiatt vitatta, mert a felperesnek 2021. január 1. után nem lehetett tudomása arról, hogy a munkáltató kinek a részére, milyen munkakört állapított meg. Álláspontja szerint az elsőfokú ítéletben említett kúriai döntés társadalombiztosítási határozat felülvizsgálata tárgyában született, amely jelen ügyben nem irányadó.

[29] A perköltség leszállítását arra hivatkozással kérte, mert az alperesi képviselő az alperes állományában dolgozik és a NAV ...3a határozta meg a NAV ...1 részére, hogy milyen tartalmú jogi álláspontot közöljön a felperessel 2020. december 14-én benyújtott kérelmében foglaltakra. Ezzel kapcsolatban új álláspontot kialakítania a perben nem kellett. A jogtanácsosnak a tárgyaláson való részvétele a munkaidejében és az alperes által rendelkezésre bocsátott gépjárművel történt.

[30] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében elsődlegesen a Kp. 104. § (1) bekezdése és 102. § (1) bekezdés c) pontja alapján elkészttség miatt, másodlagosan a Kp. 100. § (2) bekezdés b) pontjába ütközés miatt kérte a fellebbezés visszautasítását, harmadlagosan az elsőfokú ítélet helyben hagyását kérte helyes indokai alapján.

[31] Az alperes álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást feltárta, a jogszabályokat helyesen értelmezte, a felperes keresetéről teljes körben jogszerű és okszerű

döntést hozott; iratellenesség vagy más hatályon kívül helyezésre okot adó hiba nem merült fel. A felperes NAV tv. 34/W § (4) bekezdésére és a NAV Szj. törvény 257. § (2) és (36) bekezdésére hivatkozása értelmezhetetlen. Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a felperes szolgálati beosztása nem szűnt meg a NAV Szj. tv. hatálybalépésével, a felperes jogviszonya a törvény erejénél fogva szűnt meg.

[32] Az alperes hangsúlyozta, hogy a NAV-nál 2020. december 31. előtt átszervezés nem történt, a jogszabály illet nem rendelt el. A NAV foglalkoztatottak jogviszonyát a NAV Szj. törvény rendelkezései alakították át új jogviszonnyá. A NAV Szj. tv. 253. § (1) bekezdése egyértelműen rögzíti, hogy a jogviszony átalakulása nem minősül átszervezésnek. Átszervezés hiányában a felperes által hivatkozott további feltételek vizsgálata szükségtelen volt, a felperes által csatolt körlevél relevanciával nem bírt. Az értesítésben a munkavégzés helyeként felperes szervezeti egységének székhelye és nem a szolgálatteljesítési helye került feltüntetésre, ebből a munkakörének megszűnése nem következett. A felperes kinevezési okmányán a munkavégzés helyeként az addigi szolgálatteljesítési helye szerepel. Hivatkozott arra, hogy a felperes erre a tényre korábban nem, kizárólag a fellebbezésében hivatkozott, ezért a fellebbezés visszautasítását kérte.

[33] Az elsőfokú bíróság helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a felperes 2020. december 14-i kérelme nem alkalmas joghatás kiváltására. A felperes által kért intézkedés, a jogviszony felmentéssel történő megszüntetésének törvényi feltételei nem álltak fenn, ezáltal az alperesnek felmentési kötelezettsége sem volt. A NAV Szj. tv. 250. § (2) bekezdéséből következően egyértelmű, hogy a munkáltatói jogkör gyakorlója a munkakört a ténylegesen ellátott feladatok alapján állapítja meg. A PM rendelet tartalmazta, hogy az egyes munkakörben foglalkoztatottak esetén, milyen munkakört kell meghatározni. Emiatt a felperes részére nem lehetett volna tisztviselői munkakört felajánlani, csak pénzügyőr munkakört. A felperes az elsőfokú eljárásban nem csak a fellebbezésében hivatkozott a szakértői munkakör felajálhatóságára.

[34] A sérelemdíj iránti kereset és a hátrányos megkülönböztetésre irányuló felperesi igény megalapozatlan, ugyanis nem a munkáltató döntésén múlt, hogy melyik foglalkoztatott kerül tisztviselői és melyik pénzügyőri munkakörbe. Nem volt olyan munkavállaló, aki a felperessel azonos munkakörben dolgozott és tisztviselői munkakörbe került, illet a felperes sem tudott megjelölni.

[35] A perköltség leszállítására irányuló fellebbezés megalapozatlan.

[36] A felperes észrevételében előadta, hogy fellebbezése nem ütközik a Kp. 100. § (3) bekezdésébe, mert már a keresetlevelében, illetve az elsőfokú eljárás során is utalt arra, hogy a szolgálatteljesítési helye megváltozott és hivatkozott arra, hogy más munkakör is felajánlható lett volna a számára, a fellebbezésében csupán példálózó jelleggel említette meg a szakértői munkakört.

[37] A felperes a perköltség leszállítására irányuló fellebbezésben a perköltség jogalapját nem, csak annak a mértékét vitatta. A fellebbezési ellenkérelemben felszámított alperesi perköltséget is eltúlzottnak tartotta, arra figyelemmel, hogy az alperes a fellebbezési ellenkérelmében túlnyomó részben az elsőfokú eljárásban tett megállapításait ismételte meg.

A Kúria döntése és jogi indokai

[38] A felperes fellebbezése megalapozatlan az alábbiak szerint.

[39] A Kúria az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 108. § (1) bekezdésben foglaltak alapján kizárólag a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között vizsgálta felül.

[40] A Kúria elsődlegesen a felperes által megjelölt eljárási szabályszegések körében vizsgálódott. A felperes – Kp. számos rendelkezésének {[21] bekezdésben felsorolt} a bíróság általi megsértésére hivatkozott a fellebbezésében, azonban részletes indokolást, azaz a megsértett jogszabályhelyhez kapcsolódó tartalmi körülírást csupán a Kp. 78. § (2) bekezdése és 85. §-a megsértése körében adott elő. A tartalmi elemek hiánya miatt a Kúria nem került abba a helyzetbe, hogy egzakt módon megismerhesse azt az okot vagy okokat, amelyek miatt a felperes az elsőfokú ítéletet jogszabálysértőnek tartotta. Megállapított, hogy az elsőfokú bíróság a felperes kereseti kérelme és a védirat keretei között eljárva teljeskörűen elbírálta a keresetet, a fegyelmi eljárás megindítása iránti munkáltatói intézkedés hatályon kívül helyezésére irányuló pert jogerősen megszüntette. Állást foglalt minden felperes által felvetett jogkérdésben, így az átszervezés, a munkakör megszűnése, a jogviszonyváltás, a jogviszonyának fennállása, a munkáltató mulasztása, illetve a felperes marasztalásra irányuló kereseti kérelmei tekintetében is, ezért a Kp. 85. § (1)-(2) bekezdéseibe ütköző mulasztás nem állapítható meg. Az elsőfokú bíróság az ítéletét kellően megindokolta a Pp. 346. § (5) bekezdésébe foglaltaknak az indokolása megfelel. Önmagában, hogy a felperes az indokolással nem ért egyet, nem eredményezi az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését.

[41] A Kúria túlnyomó részben osztotta az elsőfokú bíróság megállapításait. Az elsőfokú bíróság az irányadó és releváns jogszabályok helyes alkalmazásával és értelmezésével, jogszerű következtetést vont le a felperes keresetének a megalapozatlanságáról. A Kúria a következőket emeli ki: Helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság, hogy a felperest is érintően a NAV Szj. tv. 253. § (1) bekezdése az automatikus átalakulás elvét követte a jogviszonyok átalakulása kapcsán, azaz a pénzügyőr hivatásos szolgálati jogviszonya az érintett, illetve a munkáltató akaratától függetlenül alakult át pénzügyőri státuszú szolgálati jogviszonnyá 2021. január 1-jével. Ezt a folyamatot felperes nem „akaszthatta meg” egy olyan nyilatkozattal, hogy nem kéri az átalakulást, helyette átszervezés miatt mentsék fel. Az automatikus átalakulás alól csak azok a pénzügyőrök jelentettek kivételt, akiknek a munkáltató tisztviselői munkakört ajánlott fel, ami a jelen ügyre nem irányadó, és felperes fellebbezésében maga is kifejezetten úgy nyilatkozott, hogy keresetét nem erre a jogszabályhelyre alapította. A felperesnek – nyomozóként – csak pénzügyőri munkakör volt adható. Felperes átszervezéssel kapcsolatos előadásai alaptalanok. Egyrészt maga a jogszabály rögzíti, hogy a jelen jogállásváltoztatás nem jelent átszervezést, másrészt az automatikus átalakulásból következik, hogy nem a munkáltató által, saját hatáskörben meghozott szervezeti döntésről van szó.

[42] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a felperes azon kérelmének, hogy a hivatásos szolgálati jogviszonya átszervezésére tekintettel felmentéssel kerüljön megszüntetésre, nem volt jogszabályi alapja. A 2021. január 1-jétől bekövetkezett jogviszonyátalakulás nem minősült átszervezésnek; a felmentésnek a Hszt-ben írt taxatív okai nem álltak fenn; jogszabályba ütköző alperesi intézkedés kiváltására a felperes egyoldalú jognyilatkozata nem volt alkalmas. Az alperesnek felperes kérelme alapján nem volt felmentési kötelezettsége, mivel a Hszt-ben meghatározott felmentési okok közül az átszervezés felmentési ok nem következett be.

[43] A NAV Szj. törvény 253. § (1) bekezdése alapján a jogviszonyok átalakulásával összefüggő munkáltatói intézkedés nem minősül átszervezésnek, illetve a kinevezés és a hivatásos szolgálati jogviszony egyoldalú módosításának sem. Jogszerűen mellőzte az elsőfokú bíróság a felperesi bizonyítási indítványokat, tekintettel arra, hogy jogszabály írta elő 2021. január 1-jétől az új állománytábla kialakítását, emiatt annak tartalmából önmagában

nem következik az, hogy alperesnél átszervezés lett volna, és alkalmatlan volt az átszervezés bizonyítására a NAV vezetőjének intézkedése is.

[44] A megtevesztő munkavégzési hely kapcsán megállapítható, hogy a munkáltató 2020. december 31-én átadott értesítése nem eredményezte a felperes munkakörének vagy a munkavégzési helyének a megváltozását, a kinevezési okiratot – az értesítéstől eltérő tartalommal – a munkáltató később adta át. A felperes által 2021. január 20-án átvett kinevezési okmány szerint a felperes munkavégzésének helye nem változott. Az is peradat, hogy 2020. december 14-i meghallgatáson felhívták a felperes figyelmét, hogy 2021. január 1-jét követően szolgálati helyén jelenjen meg, ekkor nem kapott a munkavégzés helyére vonatkozó eltérő tájékoztatást, és később írásban sem az egri munkavégzési helyen való megjelenésre kötelezték.

[45] Az elsőfokú ítélet [68] pontjában foglaltakat a Kúria akként pontosítja, hogy a NAV foglalkoztatottak jogállására vonatkozó szabályozást 2021. január 1-jétől a NAV Szj. törvény, mint új jogállási törvény tartalmazta. Az elsőfokú bíróság megállapításával, amely szerint a NAV állományába tartozó pénzügyőrök jogállásának a szabályozására a Nav Szj. törvényben kerül sor, a Kúria egyet értett. Az elsőfokú bíróság jogszabálysértés nélkül állapította meg, hogy a felperes jogállására a Hszt. rendelkezései 2021. január 1-jétől nem alkalmazhatóak, mivel a Hszt. 1. §-a által meghatározott személyi hatály rendelkezései között a NAV nem szerepel. A felperes tévesen hivatkozott arra, hogy a NAV Szj. 257. § (2) bekezdése alapján a felperes jogviszonyára 2020. december 31-én hatályban lévő szabályok, tehát a NAV törvény és annak háttérjogszabályát képező Hszt. lenne alkalmazandó, mert a felperes jogviszonyának megszüntetése nem volt folyamatban. a NAV Szj. törvény 249. § (4) bekezdéséből fakadó megállapodás és egyoldalú jognyilatkozat sem keletkezett 2021. január 1. előtt. A felperes 2020. december 14-i kérelme nem volt alkalmas joghatás kiváltására. A felperes hivatásos szolgálati jogviszonya 2021. január 1-jével átalakult, így az nem volt fennállónak tekinthető; a felperes hivatásos szolgálati jogviszonya 2020. december 31-én megszűnt.

[46] A felperes azt, hogy 2020. december 31-ét megelőzően a munkakörét érintő átszervezés történt volna, nem bizonyította, az állománytáblázat beszerzésére irányuló indítványai a fentebb kifejtettekre figyelemmel megalapozatlanok voltak.

[47] A sérelemdíj vonatkozásában a Kúria kiemeli, hogy az alperes jogellenes magatartásának hiányában a felperes személyiségi jogséremlme nem valósulhatott meg, továbbá a felperes azt sem bizonyította, hogy a munka szabad megválasztásához való jog sérült. Az Alaptörvény Szabadság és felelősség című alapjogi fejezet XII. cikkének (1)-(2) bekezdése kimondja, hogy mindenkinek joga van a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához, valamint a vállalkozáshoz. Az Akotmánybíróság a 3380/2012 (XII. 30.) AB határozatában kifejtetteket erősítette meg a 3134/2013. (VII. 2.) AB határozatában, amikor kimondta, hogy „a munka és foglalkozás szabad megválasztásához való alapjog azonban nem alanyi jogot garantál meghatározott foglalkozás folytatásához, tevékenység végzéséhez. Másként fogalmazva senkinek sincs abszolút joga a meghatározott foglalkozás, illetve valamely foglalkozásnak az általa kiválasztott formában történő gyakorlásához.”

[48] A Kúria az elsőfokú bíróságnak a felperes hátrányos megkülönböztetés sérelmével kapcsolatban tett megállapításaival egyetért. A felperes nem valószínűsítette a személyiség lényegéhez tartozó olyan tulajdonságát, amelyre tekintettel a munkáltató hátrányosan megkülönböztette, a pénzügyőr I. munkakörbe történő besorolása még jogszabálysértés esetén sem minősül a személyiség lényegi vonatkozásának.

[49] Helytállón kifogásolta a felperes, hogy eltérő tényállása miatt a Kúria Mfv.III.10.705/2016/3. számú döntése jelen ügyben nem irányadó, ezért a Kúria az elsőfokú ítélet [88] pontjában foglaltakat mellőzi. A felperes alappal nem hivatkozhatott arra, hogy amennyiben a munkáltató tisztviselői munkakörbe sorolja, úgy a NAV Szj. törvény 253. § (2)

bekezdése alapján kérhette volna a pénzügyőri munkakör felajánlását és annak nem léte esetén kérelmére az alperesnek fel kellett volna mentenie, mert ezek a körülmények nem tartoznak a felperes személyiségéhez, másrészt feltételezéseken alapulnak.

[50] A felperes a perköltség leszállítása iránti kérelme azért megalapozatlan, mert a felperes keresettel érvényesített igénye alapján a Kp. 130. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 512. § (1) bekezdése alapján a pertárgy értéke 9.492.136 forint, melynek 5%-ához képest jelentősen mérsékelt összegben megállapított – 200.000 forint elsőfokú perköltség nem tekinthető eltúlzottnak, ezért annak leszállítása nem indokolt. Az elsőfokú bíróság által megállapított perköltség összege megfelel a kamarai jogtanácsosokra is alkalmazandó a bíróság eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (IMr.) 1. § (1) bekezdése, 3. § (1) bekezdése, (2) bekezdés a) pontja és (6) bekezdése, valamint 4. §-a rendelkezéseinek.

A döntés elvi tartalma

[51] *A NAV foglalkoztatottak jogállására vonatkozó szabályozást 2021. január 1-jétől a Nemzeti Adó- és Vámhivatal személyi állományának jogállásáról szóló 2020. évi CXXX. törvény (NAV Szj. törvény), mint új jogállási törvény tartalmazza. A NAV Szj. törvény 253. § (1) bekezdése alapján a jogviszonyok átalakulásával összefüggő munkáltatói intézkedés nem minősül átszervezésnek, illetve a kinevezés és a hivatásos szolgálati jogviszony egyoldalú módosításának sem. A felperes jogállására a Hszt. 2021. január 1-jétől nem alkalmazható.*

Záró rész

[52] A másodfokú eljárásban pernyertes alperes mérsékelt összegű – a felmerült jogi képviseleti munkával arányos – költségét a felperes viseli a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 83. § (1) és (2) bekezdése, 102. § (1) bekezdése, valamint az IMr. 4. § (1) bekezdés a) pontja, 3. § (5)-(6) bekezdése alapján.

[53] A le nem rótt fellebbezési eljárás illeték összegét a Kúria az illetékről szóló 1990. évi XCIII. törvény 45. § (1) bekezdése alapján állapította meg, amelyet a felperes személyes munkavállalói költségkedvezményére, tekintettel a Kp. 35. § (4) bekezdése és a Pp. 102. § (6) bekezdésére figyelemmel, az állam visel.

[54] Az ítélet elleni felülvizsgálat lehetőségét a Kp. 116. § d) pontja, a fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. §-a zárja ki.

[55] A Kúria a fellebbezést a Kp.107. § (1) bekezdése alkalmazásával alapján tárgyaláson bírálta el.

Budapest, 2021. december 1.

Dr. Farkas Katalin s. k. a tanács elnöke, Dr. Stumpf-Rádai Ágota s. k. előadó bíró, Dr. Magyarfalvi Katalin s. k. bíró